

Arctotheca (Oruňka)

čeleď: Asteraceae

Roste v jižní Africe jako trvalka, některé byly zavlečené do Evropy, Kalifornie, Argentiny a Austrálie. Lodyhy jsou poléhavé a u některých druhů zcela chybí. Listy vytváří přízemní růžici, jsou laločnaté nebo zubaté a min. na spodní straně ochlupené. Kvete v úboru, vlastní květy jsou žluté nebo hnědožluté. Plodem je nažka.

Vyhovuje ji plné slunce a dobře propustná půda. Nejsou dostatečně mrazuvzdorné.

Množí se semeny nebo dělením.

Arctotheca calendula (Oruňka měsíčkovitá)

synonyma: *Alloiozonium arctotideum*, *A. calendulacea*, *A. calendulaceum*, *Arctotis calendula*, *Arctotis calendulacea*, *Arctotis hypochondriaca*, *Arctotis speciosa*, *Arctotis sulphurea*, *Arctotis superba*, *Arctotis tristis*, *Cryptostemma calendula*, *Cryptostemma calendulaceum*, *Cryptostemma hypochondriacum*, *Cryptostemma runcinatum*, *Cryptostemma triste*, *Cynotis hypochondriaca*

oblasti: Andalusie, Čile, Itálie, JV Austrálie, JZ Austrálie, Kalifornie, Kapsko, Katalánsko, KwaZulu-Natal, Lesotho, Maroko, Nový Zéland, Portugalsko, Tunisko

Roste v JAR a Lesothu, byla ale zavlečená i do jiných teplých oblastí. Patří mezi jednoletky až krátkověké trvalky. Dorůstá výšky (10 -) 25 - 40cm. Lodyha je bezlistá a vystoupavá. Listy vytvářejí přízemní růžici, jsou střídavé, bíle ochlupené, zejména jejich spodní strana a dále jsou hluboce laločnaté až zubaté, lyrovité či kracovité, celkově obvejčité, dlouhé (2 -) 5 - 20 (i 30)cm, široké (1 -) 2 - 5 (i 7)cm. Květenstvím je samostatný úbor na dlouhé stopce, v průměru má (3 -) 4 - 5 (i 7)cm, jazykovité lístky jsou jalové, světležluté, u terče tmavší, na spodní straně růžovofialové, dlouhé 1,5 - 2cm, terčové květy žluté, oboupohlavné, zákrov je půlkulatý a 3 - 6řadý, listeny mají peřenosečný přívěšek. Plodem je ochlupená nažka délky 2,5 - 3mm s chmýrem přeměněným na 4 - 8 drobných šupin a 3 - 5ti žebry a délkou 0,5 - 1mm.

Vyhovují ji pastviny, trávníky, pobřeží, atp.

Množí se semeny.

Arctotheca forbesiana

synonyma: *Cryptostemma forbesianum*, *Gazania forbesiana*, *Gazania subbipinnata*

oblasti: Kapsko

Roste v JAR.

Arctotheca marginata

oblasti: Kapsko

Roste v JAR.

Arctotheca populifolia

synonyma: *Anemonospermum verbascifolia*, *Arctotis nivea*, *Arctotis populifolia*, *Arctotis verbascifolia*, *Microstephium niveum*, *Microstephium populifolium*, *Osteospermum niveum*

oblasti: Jižní Austrálie, Kapsko, KwaZulu-Natal, Mosambik, Nový Jižní Wales, Tasmánie, Viktorie, Západní Austrálie

Roste v JAR a Mosambiku, zavlečená byla do Austrálie. Patří mezi trvalky. Roste v kobercových porostech. Dorůstá výšky 5 - 20 (i 30)cm. Lodyhu prakticky nevytváří. Povrch je ochlupený. Listy vytvářejí přízemní růžici, jsou vejčité, tupě špičaté, vroubkované, oboustranně bělavě plstnaté, dlouhé 2 - 7 (i 8)cm, široké 5cm a báze je srdčitá. Kvete na ochlupené až 12cm stopce ve žlutém úboru o průměru 1 - 1,5 (i 2,5)cm s 5 - 7mm dlouhými okvětními lístky. Plodem je jemně rýhovaná nažka délky 5mm s chmýrem.

Vyhovuje ji středně úrodná a vlhká dobře propustná půda na plném slunci.

Množí se semeny.

Arctotheca prostrata

synonyma: *A. grandiflora*, *A. hirta*, *A. repens*, *Arctotis interrupta*, *Arctotis prostrata*, *Arctotis repens*

oblasti: Austrálie, Kalifornie, Kapsko

Roste v JAR, zavlečená byla do Kalifornie a Austrálie.

Další informace:

<http://botany.cz/cs/arctotheca-calendula/>

<http://skalnicky.kadel.cz/t/kvResult.asp-Rod=Arctotheca.htm>

<https://www.rostliny.net/>